

Wij zijn het SAT ScheidingsAdviesTeam

De werkgroep 'Wij zijn het SAT' bestaat uit wisselende samenstelling van wetenschappers en hulpverleners, die bewust hun namen niet bekend maken. De bedoeling is de wetenschap haar werk te laten doen. Het SAT geeft commentaar op onderzoeken en artikelen en geeft informatie aan geïnteresseerden (o.a. samenvattingen van onderzoeken) om de rechten van kinderen te ondersteunen.

Commentaar op onderzoek *Adviesrapport. Expertteam ouderverstoting/complexere omgangsproblematiek, 2021*

Het onderzoek waarnaar verwezen wordt heeft een aantal gebreken:

- De onderzoekers hebben het uitgangspunt dat contactverlies na scheiding voorkomen moet worden. Wetenschappelijke onderbouwing (door bv naar een onderzoek te verwijzen) ontbreekt. Het betreft hier dus een ongefundeerde aanname dat elk contact (ongeacht het gedrag van deze ouder) wenselijk is en gestimuleerd moet worden.
- Het onderzoek richt zich op 30 volwassenen, die in hun jeugd een complexe scheiding hebben meegemaakt. De onderzochte populatie is dus zeer beperkt en moet in staat zijn terug te kijken op ervaringen uit de jeugd.
- In de vragenlijst, die deze volwassenen hebben ingevuld wordt gevraagd naar de redenen van contactverlies met de andere ouder; nergens wordt naar de mogelijkheid van kindermishandeling/huiselijk geweld gevraagd als reden van contactverlies.

De onderzoekers komen ook met enkele aanbevelingen betreffende onderzoek naar huiselijk geweld:

- Citaat: *Er is speciale aandacht nodig voor 'de stem van het kind' en de noodzaak van en problemen bij feitenonderzoek.*
- Citaat: *Kinderen willen (en dienen) echt erkend te worden als derde partij: dat er daadwerkelijk naar hen geluisterd wordt. De kinderen voelen zich nu totaal verlaten, en als ze benaderd worden, dan is het niet voor hun eigen problemen.*
- Citaat: *Kinderen staan er vaak alleen voor – hun signalen worden niet opgepikt en in een conflict kan een ouder hulpverlening blokkeren*
- Citaat: *Kinderen geven aan dat zij beter gehoord en gezien hadden willen horen en dat professionals moeten doorvragen*
- Citaat: *Voor het horen van kinderen bij beschuldigingen over het gedrag van een ouder is een voor deze taak competente specialist onontbeerlijk: een gedragswetenschapper op academisch niveau met een postmasterspecialisatie in deze problematiek.*
- Citaat: *Uitgesloten moet worden dat een kind omgang met een ouder weigert omdat het mishandeld wordt. Als beschuldigingen serieus zijn en onderbouwd met observaties en feiten, dienen zij zo snel mogelijk onderzocht te worden (...)*

- Citaat: *Goed feitenonderzoek bestaat uit het verzamelen van gegevens, waarbij onderscheid is tussen daadwerkelijke feiten en de perceptie van betrokkenen op gebeurtenissen, die subjectief zijn.*
- Citaat: *Maak bij feitenonderzoek gebruik van meerdere bronnen, ter vergelijk en/of bevestiging. (...) Stel kwaliteitseisen aan bronverslagen.*
- Citaat: *Verricht zo snel mogelijk feitenonderzoek en zet de nodige zorg direct in. (...) Onderzoek beschuldigingen van verwaarlozing, mishandeling en seksueel misbruik heel snel.*

Een indrukwekkend en wetenschappelijk onderbouwd artikel *Het houdt niet op, totdat je de slachtoffers beschermt – 2019*, wordt in het voornoemde artikel niet gebruikt. Elke bewering wordt gestaafd met een link naar een recent internationale wetenschappelijke bevindingen en internationale verdragen (van 2015 tot 2019).

Uit dit onderzoek komt o.a. het volgende naar voren:

- Daders manipuleren hun slachtoffer met uitspraken als: het is normaal, het is jouw schuld, het zal niet meer gebeuren
- Daders van huiselijk geweld zijn meestal vaders, die o.a. moeite hebben met emotieregulatie, een tekort hebben aan opvoedkundige vaardigheden, behoefte aan hoge mate van controle, hun eigen wensen en belangen boven die van hun kind stellen, opzettelijk denigrerend zijn naar het ouderschap van de moeder en onvoorspelbaar zijn in hun gedrag.
- Het is zeer zeldzaam, dat een ouder de andere ouder beschuldigd van mishandeling.
- Gedrag van deze mannen is manipulatief: plezierig, meewerkend, charmant. Een eventuele persoonlijkheidstest wordt gemakkelijk gemanipuleerd.
- Van de 11- en 12-jarige kinderen uit de onderzoeksgroep van 600 kinderen heeft 27 % huiselijk geweld meegemaakt. Meer dan de helft van deze kinderen met name psychologisch geweld.
- Onderzoek naar ouderverstoting verhuult vaak huiselijk geweld
- Gevolgen huiselijk geweld: PTSS, angst, depressie, delinquentie, slaapstoornissen
- Het is een achterhaalde theorie om te denken: beter een mishandelende ouder, dan geen ouder.
- Slachtoffers van huiselijk geweld vertonen afgevlakte (neutrale) emoties door angst voor/door huiselijk geweld
- Slachtoffers van huiselijk geweld vertonen het tegenovergestelde gedrag, nl. intense emoties door angst over het huiselijk geweld
- Hulpverleners concluderen ten onrechte: de neutrale emoties wijzen erop dat ze liegen
- Hulpverleners concluderen ten onrechte: dit slachtoffer is te emotioneel en dus overdrijft deze
- T.a.v. de pleger huiselijk geweld wordt ten onrechte geconcludeerd: deze persoon is plezierig, charmant en meewerkend. Terwijl het in werkelijkheid manipulatief gedrag betreft
- T.a.v. de pleger huiselijk geweld wordt ten onrechte geconcludeerd: wat een fijne persoonlijkheid. Hij spreekt dus de waarheid.

De Jeugdzorg:

- Een derde van de hulpverleners denkt dat minstens 30 % van de aangiftes vals is. In werkelijkheid is dat 10 %. Twaalf procent van de hulpverleners dacht zelfs: 50 %!

- De vooroordelen van het Landelijk Expertisecentrum Zedenzaken (LEBZ):
 - De verslaglegging van deze hulpverleners van LEBZ *suggereert altijd* dat de aangifte seksueel misbruik gericht is op dwars zitten vaders
 - In 95 % van de gevallen adviseert LEBZ het onderzoek te stoppen
- De richtlijnen bij scheiding voor jeugdzorg:
 - Beschuldigingen kunnen onterecht zijn
 - Er worden *geen handreikingen* gegeven betreffende het herkennen van signalen van huiselijk geweld
 - Er worden *geen handreikingen* gegeven hoe te handelen bij bewezen huiselijk geweld of bij grote waarschijnlijkheid van huiselijk geweld
 - *Gesuggereerd wordt*: beschuldiging huiselijk geweld heeft betrekking op 'vechtscheiding'
- De verslaglegging van jeugdzorgmedewerkers:
 - Gebruiken verhullende terminologie
 - Oppervlakkig en emotioneel gedistantieerd van het geweld en de slachtoffers
 - Abstracte en verhullende taal geven geen inzicht in de ernst van het geweld, de richting van het geweld (wie was primaire slachtoffer)

Verdrag voor de Rechten van het kind:

Artikel 12: het kind heeft het recht om gehoord te worden.

Artikel 3: Het belang van het kind moet te allen tijde voorop staan bij alle maatregelen, die het kind betreffen.

Feit uit IVRK:

- De fysieke en emotionele veiligheid van het kind en de beschermende ouder zouden moeten worden gewaarborgd en hun wensen en belangen leidend, in plaats van de rechten van een ouder die het kind en/of andere ouder geweld aangedaan heeft.